

KÖZÉLET

Kommunista vagy antifasiszta? – A nagy Ságvári-véleményösszegző

Ez a tartalom archív! A cikkben szereplő információk a megjelenés óta megváltozhattak.

Megjelent: 2015.02.28. 06:33

Szerző: **Illés Attila**

Politikusok, államtitkárok, írók és közéleti szereplők országszerte kinyilvánították véleményüket a Ságvári gimnázium átnevezése kapcsán. Ha az utóbbi napok jegyzetuhatagában elveszett volna, cikkünkben segítünk eligazodni.

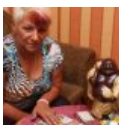
Portálunk címloldalán egymást váltogatták a

SZTE Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium átnevezésével kapcsolatos jegyzetek és olvasói levelek. Államtitkárok, pedagógusok, egykori diákok és közéleti szereplők is kifejtették véleményüket *Ságvári Endre* személyével és az iskolával kapcsolatban – hogyha nem tudta volna követni, mi megnyitjuk a Ságvári dossziét, és rendszerezük, hogy ki van a névváltoztatás ellen, ki pedig mellette.

Kiről nevezné el az SZTE gyakorló gimnáziumát?

- Maradjon Ságvári Endre Gimnázium
- Legyen egyszerűen Ságvári Gimnázium
- Hunyadi Jánosról
- Szent-Györgyi Albebről
- Klebelsberg Kunóról
- Bálint Sándorról

FRIS

● Sik Sándorról

Szavazok

Eredmények megtekintése

Akik elindították a véleményáradatot

Február 18-án **Rétvári Bence** szavai szították fel a lángot Ságvári személye körül. A KDNP-s országgyűlési képviselő úgy nyilatkozott: “Személyes véleményem és a hatályos jogszabályok szerint sem elfogadható, ha Ságvári Endréről állami köznevelési intézmény van elnevezve, különös tekintettel a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Történettudományi Intézetének az utcanév-változtatások során Ságvári Endréről kialakított egyértelmű állásfoglalását követően”. Az **MTA állásfoglalása** szerint Ságvári Endre neve a kommunista áldozatvállalás jelképe lett, így közterület elnevezésére nem ajánlják.

Az átnevezés hírére az intézmény egyik tanára, **Barok István** “Je suis Ságvári! Sőt Je suis Spitzer Endre!” címmel adott közzé jegyzetet, melyben kiállt az iskola névadója mellett. Véleménye szerint Ságvári két dologban bűnös a “fennálló rezsim” szemében: baloldalisága, és zsidó születése okán. Harminchét évnyi ságváris pedagógusi ideje alatt rengeteg kiművelt főt nevelt ki. “Van-e bármilyen esélyünk arra, hogy ne csak a szívünkben maradjunk Ságváristák? Mi lesz a Sá-Rá-val? Mi lesz a Ságvárizmus éjszakájával? Mi lesz a Ságváris sítáborral? És csak nagyon csendben és zárójelben (Mi lesz velem?)” – írta a tanár.

Akik ellenzik a Ságvári gimnázium átnevezését:

Valószínűleg a Korda utcában lévő orvosi rendelő munkatársai is ellenzik az iskola átnevezését, olvasó-tudósítónk ugyanis a “Je suis Ságvári” feliratot fényképezték le az épület ajtaján. Úgy tűnik, a terrortámadást elszenvedett **francia szerkesztőség melletti kiállást** szimbolizáló mondat (Je suis Charlie) a szegedi iskola névadóját támogatóit is megihlette.

A **Demokratikus Koalíció** szerint az eltelt évtizedek távlatából érdemes átértékelni Ságvári politikai tevékenységét, amely amúgy sem volt számottevő jelentőségű. Binszki József választókerületi elnök emellett hangsúlyozta: Szegednek Ságvári Endre neve többet jelent már pusztán az antifasiszta ellenálló személyénél, egy márkanévvé vált, rangot és megbecsülést jelent. Rétvári Bencének a politikus azt ajánlotta, hogy válogasson a kiváló

magyar baloldali költők műveiből, és békéljen meg a történelemmel.

A Ságvári gimnázium átnevezésével kapcsolatos vitát Kozma József is szimpátiaszavazásra bocsátotta a **kulturális bizottság ülésén**, ahol hatan is a névváltoztatás ellen voksoltak.

Ne nevezzék át a Ságvárit! címmel egy Facebook-os csoport is indult, melynek már tízezer követője van a közösségi oldalon.

Akik a névváltoztatás mellett vannak:

Barok Istvánnak nyílt levelére válaszolt **Répássy Róbert** igazságügyi államtitkár válaszolt, aki maga is az iskola padját koptatta egykor. Szerinte a politikai csatározást távol kell tartani a diákoktól, az iskola ugyanis nem politizálhat – még nevében sem. “Ha tényleg úgy gondolod,

hogyan Ságvári Endre a legjobb példakép a mai ifjúság számára, akkor azt inkább tartsd titokban. Legalább addig, amíg kilépnek az alma máterből. Én azt tanultam a Ságváriban, hogy nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk” – válaszolt a tanár nyílt levelére az államtitkár.

Későbbi közleményében egy hányattatott sorsú ságváris diák történetét is felelevenítette **Rápássy Róbert**. Benda Balázst a bíróság felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte, miután kiragasztotta a tizenkét pontot és röplapokat terjesztett. “Benda Balázs az „izmusok” áldozata lett. Egy volt ságváris, aki nem volt méltó az iskola névadójához. Mert tizennyolc évesen utálta

a kommunistákat. Huszonhét évesen pedig öngyilkos lett. Ő nem illett a ‘ságvárizmusba” – írta le az államtitkár.

Szintén Barok Istvánnak címezte válaszlevelét **Sonkodi Balázs** stratégiai ügyekért felelős államtitkár, aki az iskola kézilabdacsapatát erősítette egykor. “Az itt tanító és tanuló közösségette és teszi gimnáziumunkat azzá, ami. Ezt a szellemiséget Veled együtt úgy vélem, hogy ápolni és gondozni kell, de Tanár úr, ennek semmi köze Ságvárihoz, és főleg nincs és nem is lehet köze bármiféle “izmusok”-hoz!” – mondta az államtitkár, aki övön alulinak tartotta az antiszemita bélyeget is, véleménye szerint ugyanis Ságvári Endre ugyanis nem zsidó, hanem kommunista mivolta miatt vállalhatatlan.

“Tizenkét évet jártam Ságvári Endréről elnevezett intézményekbe, és tizenkét év alatt nem tanultunk semmit az iskola névadójáról. Nem volt példakép, és a névváltoztatás körüli vita sem újkeletű, a rendszerváltoztatás óta bűvópatakként időről-időre felmerül. Talán nem véletlenül” – írja Barok István nyílt

levelére intézett válaszában **Novák Katalin**, az Emberi Erőforrások Minisztérium Család- és Ifjúságügyekért Felelős Államtitkára. Úgy véli, hogy huszonöt év elteltével ideje lenne lezárni ezt a kérdést, és egy olyan megoldást találni, amikor nem kell mismásolni, hanem büszkén, bátran lehet vállalni az intézmény nevét.

Balla György országgyűlési képviselő a Ságvári gimnázium tanárának azt üzent: az iskolára büszke, amiben leérettségizett, nem pedig a névadójára. Fájó szívvel olvasta és igazságtalannak tartotta, hogy Barok István szerint Ságvári nevét azért akarják levenni, mert zsidó volt. “Ha egyszer egy örült utcát vagy óvodát akarna elnevezni egy náciról, akkor nemcsak együtt tiltakozhatnék ez ellen veled, nemcsak együtt üvölnénk, hanem meg is akadályozhatnánk. Megtehetnénk, mert elfogadtuk ezt a törvényt” – hangsúlyozta a képviselő.

Ungváry Krisztián

történész a HVG-nek úgy nyilatkozott: a megszokásból rögzült érzelmi motívumokkal szemben valóban problematikus a Ságvárihoz hasonló személyekről iskolát elnevezni egy olyan országban, ahol két totalitárius diktatúra is terheli a múltat. Míg a korábban antiszemita Bajcsy-Zsilinszky Endre

bátor kiállításával az antifasizmus mártírja lett, Ságvári esetében mérgezett a múlt. “Legyen világos: egy sztálinistáról beszélünk. Aki ha nem ránt pisztolyt egy adott szituációban, és esetleg túléli 1945-öt, akkor az ÁVH vezetője is lehetett volna. Ezért nem túl tapintatos róla elnevezni bármit egy olyan országban, ahol ennyi áldozata van a kommunizmusnak, vagyis nem csekély számú embernek Ságvári neve a bolsevik rémuralmat testesítheti meg” – mondta Ungváry Krisztián.

“Ez a Ságvári nem egy egyszerű név, hanem egy patina kamaszkorunkon, tudásszomjunkon. Egy brand. Egy gyűjtőfogalom” – vallja **Csúri Ákos**. A szegedi gyökerű újságíró szerint nem szükséges a Szegedi Tudományegyetem Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium nevének radikális változtatása, elég lenne, ha a keresztnév elhagyásával egyszerűen csak Ságváriként hivatkoznánk rá.

Nem túl pozitív emlékeket őriz a Ságvári gimnáziumban töltött két esztendejéről **Marton Árpád** író, aki még a rendszerváltás előtti utolsó években is a kommunizmus szellemét érezte az iskola falai között. “Csakhogy az úgynevezett SÁGVÁRIGIMNÁZIUM körül mostanság kitört hisztéria nem jó vagy rossz emlékek kérdése... Aggódva látom, hogy az ostobaság és a dolgok néven nem nevezése tömegjárvánnyá terebélyesedett az úgynevezett SÁGVÁRIGIMNÁZIUM szellemi hatókörében” – mondta az író, aki szerint példaképre igen is szükség van, és találni sem nehéz olyan bátor embert, akinek nem tapad vér a kezéhez. “Egy hete még a putyinizálódás kísértete járta be a magyar netet, a véleményvezérek most egy kommunista hőst vesznek védelmükbe az állítólag putyinizálódó kormánnyal szemben” – hangsúlyozta portálunknak adott interjújában Marton Árpád.

Jancsák Csaba, a Szegedi Tudományegyetem Polgáriért Alapítvány (SZTEPA) elnöke emlékeztetett: 1955-től a kommunista hatalom döntése nyomán egy éven át viselte az intézmény a kommunista politikus nevét, ám a forradalom szellemisége nyomán, a szegediek szabad kezdeményezéseként 1956-57-ben Hunyadi János nevét vette fel a gimnázium, hogy azután erőnek erejével visszaváltottassák Ságvárra. „Egy időben iskola és – éppen a Szentháromság utca – is viselte Hunyadi János nevét. Ma csak egy elhagyatott, lepusztult tér

FÉLÉVI ÉRTESETŐ		BIZONYÍTVÁNY	
Magartatás	3 közepes	Magartatás	4 jó
Magyar nyelv és irod.	3 közepes	Magyar nyelv és irod.	4 jó
Történelem	4 jó	Történelem	4 jó
Alkotmánytan		Alkotmánytan	
Orosz nyelv és irod.		Orosz nyelv és irod.	
..... nyelv és irod.	 nyelv és irod.	5 jeles
Latin nyelv és irod.		Latin nyelv és irod.	
Matematika	5 közepes	Matematika	2 elégséges
Ábrázoló geometria	3 közepes	Ábrázoló geometria	2 elégséges
Fizika	4 jó	Fizika	4 jó
Természettudomány	3 jeles	Természettudomány	5 jeles
Kémia	4 jó	Kémia	4 jó
Földrajz	5 jeles	Földrajz	4 jó
Testnevelés	4 jó	Testnevelés	4 jó
Ének		Ének	
Alt. tanulmányi eredmény	4 70/80	Alt. tanulmányi eredmény	4 70/80
Munkássági órák száma	10 igazolt / 10 igazolatlan	Munkássági órák száma	34 igazolt / 10 igazolatlan
Fizetett tandíj	10 Ft	Fizetett tandíj	20 Ft
A tanfelvételt, határozata: 1956. évi március 22. n. határozat alapján lehetett felvételre.		A tanfelvételt, határozata: 1957. évi június 22. n. határozat alapján lehetett felvételre.	
Láttam: 195. év hó napján		Láttam: 1957. év hó napján	

Ságvári egy kiváló márkanév. A Jobbik szegedi szervezetének elnöke egy lépéssel tovább ment, és a gimnázium mellett a Károlyi Kollégiumot is átkeresztelné. “Károlyi Mihály felelős az első magyarországi kommunista diktatúra kiépüléséért, az ország trianoni felosztásáért, tehát egyértelműen hazaárulónak tekinthető” – hangsúlyozta egy sajtótájékoztatón a politikus.

Szegeden a kommunizmus áldozatainak emléknapján Wittner Mária is elmondta véleményét az ügyben: az '56-os halálraítélt szerint a Ságvári Endre neve melletti kiállítás egy újabb bizonyíték arra, hogy történelmünkkel nem tudunk még kellőképp elszámolni. “Ságvári Endre egy terrorista volt, a törvényes renddel szállt szembe és lőtt le egy rendőrt. Milyen rendszerváltás volt, hogyha még mindig vannak olyanok, akik kiállnak mellette?” – mondta Wittner Mária.

A Ne nevezzék át a Ságvárit! ellenpólusaként a napokban elindult a **Nevezzék át a Ságvárit!** csoport is, az előbbinél jóval szerényebb követői számmal.

Kommentek

van elnevezve a városban a Hunyadiakról, miközben nélkülük a mai Szeged sem lehetne az, ami... Ha Kádár János nem hívta volna be a szovjet csapatokat 1956-ban, akkor ma mi lenne az iskola neve? Hunyadi János Gimnázium” – mondta a szociológus egyetemi oktató.

Kifejezetten gyomorforgatónak nevezte **Tóth Péter** a Demokratikus Koalíció szegedi szervezetének szavait, akik szerint

Szegeden a kommunizmus áldozatainak emléknapján Wittner Mária is elmondta véleményét az ügyben: az '56-os halálraítélt szerint a Ságvári Endre neve melletti kiállítás egy újabb bizonyíték arra, hogy történelmünkkel nem tudunk még kellőképp elszámolni. “Ságvári Endre egy terrorista volt, a törvényes renddel szállt